

Psykologian tutkinto-ohjelman ohjaussuunnitelma

Ohjauksen lähtökohdat ja tutkinto-ohjelman erityispiirteet

Tämä ohjaussuunnitelma kuvaa psykologian tutkinto-ohjelman opintojen ohjauksen tavoitteita, käytössä olevia ohjaustoimia ja niiden vastuutahoja opintovuosittain. Ohjaussuunnitelma on laadittu vuonna 2013 ja uudistettu vuonna 2016. Psykologian tutkinto-ohjelmassa ohjaus liittyy läheisesti opetussuunnitelmaan, minkä vuoksi sitä ei nähdä erillisenä toimintona vaan osana tutkinto-ohjelmassa annettavaa opetusta. Tällöin ohjaus kuuluu olennaisena osana jokaisen opettajan tehtäviin.

Psykologian tutkinto-ohjelmassa opiskelijat voivat suorittaa psykologian kandidaatin (PsK) ja psykologian maisterin (PsM) tutkinnon. Koska kandidaatintutkinto ei anna pätevyyttä toimia psykologina, lähes kaikki aloittaneista opiskelijoista jatkavat maisterintutkintoon. Vain PsM-tutkinnon suorittanut henkilö voi hakea oikeutta toimia laillistettuna terveydenhuollon ammattihenkilönä ja käyttää psykologi-nimikettä. Maisterintutkinnon johtaminen selkeään ammatilliseen pätevyyteen vaikuttaa opintojen suunnitteluun sekä opetuksen ja ohjauksen luonteeseen. Psykologin ammatillisten kompetenssien saavuttaminen edellyttää yksilö- ja pienryhmäopetusta, mikä tekee psykologiasta opetus- ja ohjausintensiivisen oppiaineen. Psykologian ammatillinen opetus sisältää runsaasti yksilöllistä ohjausta ja lähiopetusta liittyen mm. vuorovaikutustaitoihin, psykologiseen arviointiin ja psykologisiin interventioihin. Tämä intensiivistä ohjausta sisältävä opetus ajoittuu pääosin maisterivaiheen syventäviin opintoihin, vaikka alkaakin jo aineopintojen loppuvaiheessa.

Tutkinto-opiskelijoiden kohtuullisen pieni määrä (n. 30–40 opiskelijaa/vuosikurssi) mahdollistaa tiiviin vertaisohjauksen. Toisaalta muiden tutkinto-ohjelmien opiskelijoiden kiinnostus psykologiaan näkyy peruskurssien suurina opiskelijamäärinä (200–400 opiskelijaa/peruskurssi). Peruskurssit järjestetään Psykonet-yliopistoverkoston yhteistyönä psykologian laitosten/tutkinto-ohjelmien kanssa (Helsinki, Itä-Suomi, Jyväskylä, Tampere, Turku ja Åbo). Tämä yhteistyö takaa opetuksen korkeatasoisen sisällön, mutta toisaalta etäopetuksen luonne ja suuret opiskelijamäärät asettavat pedagogisia haasteita. Lisäksi avoimessa yliopistossa tarjotaan Tampereen yliopiston opetussuunnitelman mukaisesti psykologian perusopinnot ja aineopintoja yhteensä 60 opintopistettä. Vuosittain yhteensä noin 300 opiskelijaa suorittaa edellä mainittuja opintoja avoimessa yliopistossa.

Opintojen ohjauksen tavoitteet

Psykologian tutkinto-ohjelman ohjauksen tavoitteet kattavat neljä osa-aluetta: I) opiskelun tuki ja neuvonta, II) akateemisen toimijan identiteetti ja opiskelutaidot, III) ammatillinen psykologi-identiteetti ja erityistaidot sekä IV) hyvinvoinnin tukeminen ja yhteisöllisyys. Nämä tavoitteet on kuvattu alla yksityiskohtaisemmin. Ne heijastelevat tutkinto-ohjelman tavoitetta kouluttaa oma-aloitteisia, kriittisesti ajattelevia ja ammattitaitoisia psykologian asiantuntijoita, jotka kykenevät kehittämään omaa työtään ja työympäristöään.

I. Opiskelun tuki ja neuvonta

Tutkinto-ohjelmassa annettava ohjaus pyrkii tukemaan opintojen suunnittelua ja opintojen jouhevaa etenemistä. Tavoitteena on ohjata opiskelijaa asettamaan omatoimisesti oppimistavoitteita ja arvioimaan näiden toteutumista. Tämä tapahtuu mm. henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS) laatimisen ja päivittämisen avulla. Tutkinto-ohjelma tarjoaa myös opintojen suositellun etenemisoron erikseen sekä kandi- että maisterivaiheen opintoihin ja lisäksi henkilökohtaista opintoneuvontaa. Tutkinto-ohjelman tiedottamisessa hyödynnetään sähköisiä alustoja ja tiedotustilaisuuksia.

II. Akateemisen toimijan identiteetti ja opiskelutaidot

Tutkinto-ohjelmassa annettava ohjaus pyrkii edistämään opiskelijan akateemisen identiteetin ja opiskeluun liittyvien taitojen kehittymistä. Akateemisuuden rakentumista tuetaan integroimalla opiskelija tutkijayhteisöön. Opiskelijoita ohjataan ja motivoidaan uuden tiedon hankkimiseen, tiedon päivittämiseen ja uuden tiedon tuottamiseen mm. tieteellisen kirjoittamisen harjoituksin opintojen kaikissa vaiheissa. Osana opiskelija-identiteetin rakentumista hyödynnetään myös vertaisohjausta. Opiskelutaitoihin liittyvän ohjauksen tavoitteena on saada opiskelijat omaksuma tehokkaita opiskelustrategioita ja reflektomaan omia oppimisprosessejaan.

III. Ammatillinen psykologi-identiteetti ja erityistaidot

Tutkinto-ohjelmassa annettava ohjaus pyrkii tukemaan opiskelijoiden psykologin ammatti-identiteetin kehittymistä ja ammatillisten taitojen edistymistä. Opiskelijoita ohjataan ja motivoidaan hyödyntämään uusinta tieteellistä tietoa tulevassa ammattityössä. Tutkinto-ohjelma pyrkii tarjoamaan opiskelijoille malleja ja esikuvia psykologi-identiteetin rakentamisen perustaksi järjestämällä mm. ammatissa toimivien psykologien vierailuluentoja ja opintokäyntejä sekä tarjoamalla harjoittelumahdollisuuksia tutkinto-ohjelman opetus- ja tutkimuslinikalla (PSYKE). Opiskelijaa ohjataan tiedostamaan ammattieettiset periaatteet ja arvot, joita edellytetään asiakastyössä.

IV. Hyvinvoinnin tukeminen ja yhteisöllisyys

Tutkinto-ohjelmassa annettava ohjaus pyrkii edistämään opiskelijoiden hyvinvointia ja yhteisöllisyyden kokemusta. Yhteenkuuluvuutta henkilökunnan ja opiskelijoiden välillä edistetään mm. kerran kuukaudessa järjestettävillä Psyka-kahveilla. Opiskelijat osallistuvat opintojen kehittämiseen osallistumalla Opetussuunnitelmatyöryhmän toimintaan ja antamalla opiskelijapalautetta. Tutkinto-ohjelma tukee myös ainejärjestön (Cortex) toimintaa.

Ohjaustoimet opintovuosittain

Ennen opintojen alkua tapahtuva ohjaus

Uusien opiskelijoiden ohjaus käynnistyy, kun päätös opiskelijavalinnasta on saavuttanut heidät. Ohjausvastaava ja psykologian opiskelijoiden ainejärjestön Cortexin valitsevat tutorvastaavat tapaavat ennen lukuvuoden alkua ja neuvottelevat uusien opiskelijoiden alkuohjauksen sisällöstä. Tällöin sovitaan mm. siitä, mitä informaatiota uusille opiskelijoille kerrotaan tutoreiden toimesta ja mitkä asiat jäävät kerrottaviksi oppiaineen järjestämässä ensimmäisessä intensiivipäivässä (intensiivipäivä Ia). Tämän jälkeen opiskelijatutorit lähestyvät uusia opiskelijoita kirjeitse. Tarkoituksena on tavoittaa kaikki uudet opiskelijat ja kartoittaa heidän tarvitsemansa ohjauksen laatua sekä informoida heitä mm. syyslukukauden aikatauluista (ensimmäisistä luennoista, infotilaisuuksista, tutortapahtumista). Kartoitusta seuraa sähköpostitse lähetettävä infopaketti, joka sisältää tietoa psykologian perus- ja aineopinnoista sekä HOPS-ohjauksen toteuttamisesta tutkinto-ohjelmassa. Lisäksi infopakettiin on sisällytetty linkkejä, joiden kautta uudet opiskelijat pääsevät tutustumaan kandidaattivaiheen opintojen sisältöön, opinto-oppaaseen, opetusohjelmaan ja suosituksiin opintojen ajoittamisesta. Tutorit myös vastaavat uusien opiskelijoiden kysymyksiin sähköpostitse ja soittavat heille ennen opintojen alkua.

Ohjaus ensimmäisenä opiskeluvuotena

Opiskelijoiden ohjaus ensimmäisenä opiskeluvuotena sisältää sekä erityisesti ohjaukseen keskittyviä tapahtumia/toimia (intensiivipäivät ja HOPS-ohjaus) että opetukseen nivoutunutta ohjausta (psykologian peruskurssit PSYP1-5). Ainejärjestö Cortex tarjoaa ohjausta uusille opiskelijoille ensimmäisenä opiskeluvuotena mm. vanhempien opiskelijoiden järjestämässä lukupiireissä psykologian peruskursseilla ja tutortapaamisissa. Näillä toimilla ainejärjestö pyrkii auttamaan uusia opiskelijoita opintojen suunnittelussa sekä integroimaan heidät ainejärjestön toimintaan.

Kaikkiaan tutkinto-ohjelmassa järjestetään opiskelijoille ensimmäisen opiskeluvuoden aikana kaksi intensiivipäivää. Ensimmäisen *intensiivipäivän* ensimmäinen osa (*Ia*) järjestetään heti lukuvuoden alussa. Päivän aikana opiskelijoille esitellään tutkinto-ohjelman opintojen rakenne ja henkilökunta sekä johdatetaan opiskelijat tutkinto-ohjelmassa tehtävään tutkimukseen. Keskeisenä viestinä on tieteellisen tiedon tärkeys ammatillisessa toiminnassa. Lisäksi loppuvaiheen tutkinto-opiskelijat ja jo työelämässä olevat psykologit kertovat omista opintoihin ja työuraan liittyvistä kokemuksistaan.

Ensimmäisen *intensiivipäivän* toinen osa (*Ib*) järjestetään lukuvuoden II-periodilla. Päivän aikana keskustellaan opintopsykologin alustuksen pohjalta opiskelijaidentiteettistä, opiskelutaidoista ja oppimistyyleistä. Lisäksi opiskelijoille esitellään ja heidän kanssaan keskustellaan psykologin ammatin keskeisimmistä kompetensseista, joita opintojen aikana tullaan kartuttamaan ja harjoittelemaan. Näistä ammatillisista kompetensseista opiskelijoille kertovat työelämässä toimivat psykologit. Päivien Ia ja Ib toteutuksesta vastaa ohjausvastaava. Ohjauksellisesti päivien tavoitteena on tukea opiskelijan akateemisen opiskelija-identiteetin ja opiskelutaitojen kehitystä.

Uudet opiskelijat laativat *henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa* (HOPS) ensimmäisen opiskeluvuoden aikana tutkinto-ohjelman omalle lomakkeelle (<http://www.uta.fi/yky/psy/kaytannot/hops.html>). HOPSin avulla opiskelijat selkeyttävät omia opiskeluun ja ammatilliseen kehittymiseen liittyviä tavoitteitaan. Suunnitelma hyväksytetään tutkinto-ohjelman HOPS-opettajalla HOPS-keskustelun yhteydessä. HOPS-keskustelun ensisijaisena tavoitteena on tarjota opiskelijalle henkilökohtaista ohjausta ja neuvontaa opintojen suunnittelussa ja mahdollisuus keskustella oppimista edistävästä/rajoittavista tekijöistä. HOPS-keskustelun aikana keskustellaan myös opiskelijan opiskelumotivaatiosta, hänen suhtautumisestaan opintoihin, opiskelijan hyvinvoinnista ja tulevaisuuden ammatillisista suunnitelmista. HOPS-ohjauksen ohjaukselliset tavoitteet liittyvät opiskelijan tukeen ja neuvontaan, hänen hyvinvointinsa ja yhteisöllisyytensä edistämiseen sekä akateemisen toimijan identiteetin ja opiskelutaitojen kehittämiseen.

HOPS-ohjaus on tutkinto-ohjelmassa organisoitu siten, että jokaiselle uudelle opiskelijalle nimetään oma HOPS-opettaja, joka vastaa opiskelijan HOPS-ohjauksesta kandidaatintutkintoon saakka. Opiskelija saa tiedon omasta HOPS-opettajastaan ennen varsinaisten opintojen alkamista ainejärjestön lähettämän infokirjeen yhteydessä. Maisterivaiheen syventäviin opintoihin opiskelijalle nimetään uusi HOPS-opettaja. HOPS-opettaja tapaa opiskelijan kandidaattivaiheessa

vähintään kerran (1. opiskeluvuoden aikana). Opiskelijan niin toivoessa, HOPS-keskusteluja voidaan järjestää myös toisen ja kolmannen opiskeluvuoden aikana. Maisterivaiheessa opiskelijalla on mahdollisuus pyytää HOPS-keskusteluaikaa omalta syventävien opintojen HOPS-opettajaltaan. HOPS-opettajuus on tutkinto-ohjelmassa jaettu kolmen opettajan kesken sekä kandidaatti- että maisterivaiheessa. Tiedot HOPS-opettajista löytyvät tutkinto-ohjelman verkkosivuilta (<http://www.uta.fi/ky/psy/kaytannot/hops.html>). HOPS-käytänteistä ja HOPS-opettajien tukemisesta tehtävässään vastaa ohjausvastaava. Tutkinto-ohjelmassa kehitetään parhaillaan HOPS-opettajille suunnattua perehdyttämisdokumenttia, joka valmistuu toukokuussa 2016.

Toinen *intensiivipäivä (II)* järjestetään ensimmäisen lukuvuoden III/IV-periodilla. Päivän ohjauksellisenä tavoitteena on tukea opiskelijan psykologi-identiteetin kehitystä ja ammatillisten tavoitteiden muotoutumista. Päivä toteutetaan mm. ryhmäkeskusteluiden ja itsetuntemusta lisäävien harjoitusten avulla. Ohjauksesta vastaa kandidaattivaiheen HOPS-opettaja. Lisäksi opiskelijat työskentelevät pienryhmissä, joissa on vetäjinä maisterivaiheen psykologian opiskelijoita. Pienryhmäohjaajille päivä tarjoaa mahdollisuuden kehittää omaa ammatillista osaamistaan HOPS-opettajan ohjauksessa. HOPS-opettaja järjestää pienryhmävetäjille työnohjauksellisen tapaamisen sekä ennen että jälkeen intensiivipäivän.

Psykologian perusopinnot (PSYP1-5) järjestetään Psykonet-yliopistoverkoston yhteistyönä. Luennot lähetetään eri yliopistoista videoyhteyden kautta. Kunkin kurssin Tampereen yliopiston vastuuopettaja on läsnä jokaisella luennolla. Vuorovaikutuksen mahdollistamiseksi osallistujat voivat paikkakunnasta riippumatta lähettää luennoitsijalle kysymyksiä/kommentteja Padlet-järjestelmän kautta luennon aikana. Lisäksi luentosarjat sisältävät kurssista riippuen paikkakuntaakohtaisia keskustelutehtäviä. Joillakin kursseilla on myös pelkästään psykologian tutkinto-opiskelijoille suunnattuja tehtäviä. Johtuen peruskurssien suuresta opiskelijamäärästä (200–400 opiskelijaa/peruskurssi) näitä tehtäviä ei voida tarjota kaikille opiskelijoille. Peruskurssien yhteydessä järjestetään lisäksi lukupiirejä psykologian tutkinto-opiskelijoille pidemmällä opinnoissaan olevien psykologian opiskelijoiden toimesta. Lukupiirien tarkoituksena on tukea opintojen suotuisaa käynnistymistä, auttaa opiskelijoita laajojen kurssimateriaalien opiskelussa, kompensoida vuorovaikutuksen puutetta massaluennoilla ja tarjota vertaistukea. Kunkin kurssin vastuuopettaja tapaa lukupiiriläiset vähintään kerran, jolloin on mahdollista keskustella kurssin aihealueesta ja lukupiirissä keskustelua herättäneistä kysymyksistä. Vastuuopettaja myös tiedottaa kurssista ja antaa siihen liittyvää ohjausta sekä tarvittaessa ohjaa opiskelijoita yleisissä opintoihin liittyvissä asioissa. Kaikilla näillä toimilla ja niihin liittyvällä ohjauksella pyritään erityisesti opiskelijan

akateemisen toimijan identiteetin ja opiskelutaitojen kehittymiseen sekä lisäämään yhteisöllisyyttä eri vuosikurssien opiskelijoiden kesken.

Vuosittain psykologian tutkinto-opiskelijoina aloittaa opiskelijoita, joilla on jo suoritettuna psykologian yliopisto-opintoja ja/tai muu korkeakoulututkinto. Heidän ohjauksessaan toimitaan seuraavasti: opiskelijan, jolla on jo aikaisempi korkeakoulututkinto, ohjauksesta vastaa psykologian opintojen osalta tutkinto-ohjelmavastaava ja muiden opintojen osalta yksikön opintopäällikkö. Jos opiskelija haluaa luopua PsK-tutkinto-oikeudesta ja kyseiseen tutkintoon kuuluvasta kandidaatintutkielmasta, noudatetaan tutkinto-ohjelman laatimaa erillistä ohjeistusta (ks. <http://www.uta.fi/yky/psy/kaytannot/index/Psykologian%20kandidaatin%20tutkielma%20t%C3%A4yden%20opintoina.pdf>). Mikäli opiskelija haluaa sisällyttää aikaisemmin suorittamansa psykologian opinnot PsK/PsM-tutkintoon ja hänellä ei ole aikaisempaa korkeakoulututkintoa, ohjauksesta vastaa psykologian opintosihteerin yhdessä kunkin kurssin vastuopettajan kanssa. Tällöin opiskelija toimittaa opintosihteerille alkuperäisen opintorekisteriotteen ja suoritettujen kurssien kurssikuvauksen. Tämän jälkeen opintosihteerin varmistaa kunkin kurssin vastuopettajalta, onko aikaisempien psykologian opintojen hyväksyminen mahdollinen ja millä ehdoilla.

Ohjaus toisena opiskeluvuotena

Psykologian aineopintojen kursseihin (PSYA1-6) toisena opiskeluvuotena sisältyy opiskelijoita aktivoivia tehtäviä peruskursseja enemmän. Tällöin esimerkiksi luentojen aikana kaikki opiskelijat tekevät vastuopettajan ohjauksessa mm. ryhmäkeskustelutehtäviä. Omien oppimisprosessien tarkastelua ja kehittämistä tuetaan joillakin kursseilla myös suorittamalla luento-osuudet omaa pohdintaa sisältävillä luentopäiväkirjoilla. Kursseilla kehitetään myös opiskelijan akateemisen toimijan kriittistä ajattelutapaa tarjoamalla monipuolisia näkökulmia kurssien sisältöihin, vertailemalla ja arvioimalla kansallisia ja kansainvälisiä näkemyksiä ja tutkimuksia. Lisäksi psykologian tutkinto-opiskelijoille suunnatuissa seminaareissa tehdään mm. artikkelianalyseja ja vertaisopponointeja. Joissakin seminaareissa vieraillee kokemusasiantuntijoita eli henkilöitä, joilla on omakohtaista kokemusta esimerkiksi jostakin mielenterveydenhäiriöstä tai muusta sairaudesta. Kaikkia kurssiin sisältyviä harjoituksia ja seminaareja ei pystytä tarjoamaan muille kuin psykologian tutkinto-opiskelijoille, koska kaikkiaan opiskelijoita näillä aineopintojen kursseilla on noin 100–150/kurssi. Ohjauksellisesti näillä opetusmuodoilla pyritään kehittämään psykologian opiskelijan akateemisen toimijan identiteettiä ja opiskelutaitoja (esimerkiksi oman alan tieteellisen

tutkimuksen kriittisen lukutaidon kehittymistä). Lisäksi kurssin vastuopettajat tiedottavat kursseista ja niiden suorittamiseen liittyvistä asioista monin eri tavoin (mm. Moodle-alue, ensimmäisellä luentokerralla tapahtuva tiedotus, viestit ainejärjestön sähköpostiin), jolloin ohjauksen tavoitteet liittyvät opiskelijan tukeen ja neuvontaan.

Aineopintoihin kuuluva Tutustuminen psykologin työhön -kurssi (PSYA9) (ns. *kandiharjoittelu*) voidaan suorittaa joko toisen tai kolmannen opiskeluvuoden aikana. Kurssin vastuopettaja järjestää kurssin sisältöä ja ohjaustoimintaa koskevan infotilaisuuden syyslukukauden alussa. Kurssi sisältää seuraavat osiot: 1) ammatissa toimivan psykologin haastattelu, 2) harjoittelunohjausseminaarit ja 3) ammatillinen tai tutkimusharjoittelu. Kurssi (80 tuntia) voidaan suorittaa joko ammatillisena kenttäharjoitteluna, tutkimusharjoitteluna tai edellä mainittujen yhdistelmänä (40 t + 40 t) yliopiston ulkopuolella tai psykologian tutkinto-ohjelman opetus- ja tutkimuslinikalla (PSYKE). Kurssilla opiskelija tutustuu usein ensimmäistä kertaa psykologian alan käytännön työhön ja/tai tutkimusprojektityöskentelyyn. Tavoitteina opintojaksolla on tarjota perusaineiksia ammatti-identiteetin rakentamiselle. Pyrkimyksenä on oppia soveltamaan vuorovaikutustaitoja asiakastilanteissa sekä tutustua keskeisimpiin psykologin työn arviointi- ja interventiomenetelmiin. Mahdollista on myös kehittää tutkimusmenetelmätaitoja tutkimusprojektityöskentelyssä. Psykologin haastattelussa keskeistä on opiskelijan kyky reflektoida työn mielekkyyttä mahdollisena tulevana ammattina. Harjoittelunohjausseminareissa opiskelijat pääsevät kuuntelemaan viidennen vuoden opiskelijoiden kokemuksia käytännön työelämästä maisterivaiheen harjoittelussa.

Tutkimusprojekteissa ja ammatillisessa kenttätyössä tutkimuksesta vastaava opettaja/psykologi ohjaa opiskelijaa käytännössä ns. learning by doing -menetelmällä ko. projektin osan/työtehtävän toteuttamisessa. Kurssin vastuopettaja ohjaa kirjallisten raporttien laatimisessa (psykologin haastattelu, harjoitteluraportti) opiskelijaa refleктоimaan omaa osaamistaan ja tutustumansa työn mielekkyyttä mahdollisena tulevana ammattina. Harjoittelunohjausseminareissa vastuopettaja ohjaa opiskelijoita vuorovaikutukseen maisterivaiheen harjoittelijoiden kanssa esimerkiksi pienryhmissä tapahtuvin keskusteluin.

Ohjaus kolmantena opiskeluvuotena

Kolmantena opiskeluvuotena opiskelijat harjoittelevat ensimmäisen kerran opitun teorian tiedon soveltamista käytäntöön. *Kolmannen vuoden aineopintojen kursseilla* (PSYA4, PSYA7-8, PSYA10) käytetään erilaisia työskentelymuotoja, joilla edistetään opiskelijan akateemisen toimijan

identiteetin ja opiskelutaitojen sekä ammatillisen psykologi-identiteetin ja erityistaitojen kehittymistä. Opiskelijoita ohjataan esimerkiksi tilastollisten tutkimusmenetelmien käyttöön harjoitustehtävien ja niistä annettavan palautteen muodossa. Opiskelijat myös laativat oppimispäiväkirjoja, joissa heitä ohjataan refleктоimaan oppimaansa ja käyttämään mahdollisimman paljon itse hankkimaansa oheismateriaalia. Lisäksi opiskelijat toteuttavat ammatillisia alkuhaastatteluja, seuraavat aitoja, videoituja asiakastapauksia sekä analysoivat keskustelun rakennetta ja vuorovaikutusta kunkin kurssin vastuupettajan ohjauksessa. Lisäksi opiskelijat harjoittelevat refleктоimaan omia vahvuuksiaan ja kehitettäviä osa-alueitaan sekä antamaan rakentavaa palautetta muille. Opiskelijoita myös ohjataan erilaisten testimenetelmien käyttöön. Psykologiliiton järjestämällä "Mitä nuoren psykologin tulee tietää" -koulutuspäivillä opiskelija saa ohjausta ammatti-identiteettiin ja psykologeja koskevaan lainsäädäntöön liittyen. Psykologiliitto jakaa kaikille opiskelijoille Psykologin ammatillisen tietopaketin. Opetuksen järjestäminen tapahtuukin osin yhteistyössä Psykologiliiton, Psykonetin ja Hogrefe Psykologien Kustannuksen kanssa, jotka ovat koko psykologi yhteisössä keskeisiä toimijoita.

Kolmannen opiskeluvuoden aineopintoihin kuuluva *kandidaatintutkielma* (PSYA11) tehdään kandidaatinseminaarissa joko yksilö- tai parityönä. Yhteen seminaariryhmään osallistuu yleensä 2-8 opiskelijaa. Seminaariin liittyvän ohjauksen päätavoitteena on opiskelijan akateemisen toimijan identiteetin kehittäminen. Lisäksi ohjaus sisältää opiskelijan tukea ja neuvontaa sekä seminaarin ohjaajan että muiden opiskelijoiden toimesta (vertaisohjaus). Seminaarissa opiskelija saa ohjausta kevätlukukauden ajan ohjaajan pitämässä seminaareissa, kaikille opiskelijoille yhteisillä luennoilla ja yksilötapaamisessa. Tutkielman tekeminen aloitetaan yhteisluennolla, jossa käsitellään kandidaatintutkielman tekeminen prosessina ja informoidaan käytännöistä (mm. yliopiston opinnäyteohje: <http://www.uta.fi/cmt/jov/index/opinn%C3%A4yteohje.pdf> ja tutkinto-ohjelman oma ohjeistus: <http://www.uta.fi/yky/psy/kaytannot/kandiohje.html>). Ohjauksessa hyödynnetään myös tutkinto-ohjelman opinnäyteoppaita (<http://www.uta.fi/yky/psy/kaytannot/index.html>). Seminaarityöskentelyssä ryhmä on olennainen ja tärkeä osa oppimista, siksi opiskelijalta edellytetään sitoutumista ja säännöllistä osallistumista seminaarityöskentelyyn. Kandidaatinseminaarin päätteeksi järjestetään kandikongressi, jossa opiskelijat esittelevät omat tutkielmansa tutkinto-ohjelman opiskelijoille ja henkilökunnalle. Opiskelija saa tällöin palautetta ohjaajan lisäksi yleisöltä, mikä auttaa häntä kehittämään mm. psykologin ammatissa tarvitsemiaan viestintätaitoja. Kandidaatintutkielman tarkastaa tutkielman ohjaaja ja hyväksyy tieteenalaysikön johtaja ohjaajan tekemän arvioinnin perusteella. Arvioinnissa käytetään lomaketta

(<http://www.uta.fi/yky/psy/kaytannot/index.html>), joka lähetetään arvioinnin valmistuttua opiskelijalle tiedoksi.

Ennen syventäviin opintoihin siirtymistä opiskelijoille järjestetään kolmas *intensiivipäivä (III)* kolmannen opintovuoden IV periodilla. Päivän ohjauksellisenä tavoitteena on tukea opiskelijan ammatillista psykologi-identiteettiä keskittyen itsetuntemuksen ja oman persoonallisuuden tuntemuksen lisäämiseen. Identiteetin rakentumista pohditaan lisäksi suhteessa edessä oleviin syventäviin opintoihin, joiden sisällöstä keskustellaan. Päivä toteutetaan sekä vuorovaikutteisten että itsereflektioharjoitusten avulla. Ohjauksesta vastaa psykologian syventävissä opinnoissa opettava HOPS-opettaja, joka kertoo myös oman ammatti-identiteettinsä kehittymisestä. Lisäksi opiskelijat harjoittelevat pienryhmissä, joissa on vetäjinä hiljattain psykologeiksi valmistuneita. Pienryhmäohjaajille päivä tarjoaa mahdollisuuden kehittää omaa ammatillista osaamistaan vastuuopettajan ohjauksessa. Vastuuopettaja järjestää pienryhmävetäjille työnohjauksellisen tapaamisen sekä ennen että jälkeen intensiivipäivän.

Ohjaus neljäntenä opiskeluvuotena

Opiskelijoiden ammatillista psykologi-identiteettiä ja erityistaitoja kehitetään erityisesti osana *syventäviin opintoihin kuuluvia ammattiopintoja*, joita opiskelijat suorittavat neljäntenä ja viidentenä opiskeluvuotena. Neljäntenä opiskeluvuotena suoritettavilla kursseilla (PSYS2-4) opiskelijoita ohjataan psykologisten arviointien ja interventiodien tekemiseen. Tällöin he myös tutustuvat oppiaineen testiarkistoon ja saavat testien käyttöön ohjausta sekä kurssien vastuuopettajilta että opetus- ja tutkimusklinikan (PSYKE) henkilökunnalta. Näissä opinnoissa opiskelijat harjoittelevat psykologin käytännön työskentelyä omien asiakastapausten avulla, käyttävät ohjattuna ja itsenäisesti eri-ikäisten tavallisimpia psykologisia tutkimusmenetelmiä sekä laativat harjoituslausuntoja. Opetus tapahtuu pääosin pienryhmissä, joissa vastuuopettajien johdolla opiskellaan yhdessä testimenetelmien käyttöä, käydään läpi lausunnoinnin keskeiset periaatteet ja yksilötutkimuksiin liittyvät keskeiset kysymykset. Opiskelijoille jaetaan lausunointiopas ja heitä ohjataan lukemaan Psykologiliiton nettisivuilta lausunointiin liittyviä ohjeita. Lisäksi pienryhmissä käydään vastuuopettajan ohjauksessa läpi lausuntoesimerkkejä, joista on koottu lausuntokansio ammatissa toimivilta psykologeilta. Opiskelijoille tarjotaan myös yksilöllistä ohjausta aiempaa enemmän. He voivat varata mm. lausuntojen kirjoittamiseen oman ohjausajan, jolloin vastuuopettajan kanssa käydään yhdessä läpi opiskelijan kirjoittamia harjoituslausuntoja.

Neljännän opiskeluvuoden opinnoissa hyödynnetään myös laajasti erilaisia tutustumiskäyntejä, joissa tavataan kentällä työskenteleviä eri sovellusalojen psykologeja. Joillakin kursseilla vierailee kokemusasiantuntijoita. Myös suullisten esitysten pitäminen ja asiantuntijana toimiminen ovat näissä opinnoissa keskeisiä oppimisen muotoja. Opiskelijat laativat pienryhmässä, yksin tai pareittain esitelmiä vastuuopettajan antamien ohjeiden mukaisesti. Sekä ryhmä- että vastuuopettaja antavat palautetta suullisista esityksistä. Samoin kirjallisten raporttien laatimiseen annetaan ohjeet opiskelijoille ja pienryhmässä käydään yhdessä läpi mahdollisia ongelmakohtia. Opiskelijoita ohjataan reflektoimaan omaa oppimistaan sekä kirjallisten että suullisten raporttien yhteydessä, ja pienryhmissä käytetään myös vertaisarviointia keskeisenä ohjauksen muotona. Opiskelijoita ohjataan kirjallisin ohjein ja palautetta antaen noudattamaan tieteellisen kirjoittamisen periaatteita kaikissa kirjallisissa raporteissa akateemisen toimijan identiteetin vahvistamiseksi. Työterveyspsykologiaan keskittyvillä luennoilla ja pienryhmäkeskusteluissa (PSYS1) opiskellaan aiheita, joita opiskelija voi hyödyntää oman hyvinvointinsa ylläpitämisessä opintojen aikana ja myöhemmin työelämässä.

Neljännän opiskeluvuoden keväällä tutkinto-ohjelmassa järjestetään *pro gradu -info*. Tilaisuudessa esitellään käynnissä olevia tutkimusprojekteja ja -aiheita, joista opiskelijat voivat tehdä pro gradu -tutkielmia. Opiskelijoille tarjotaan myös tietoa pro gradu -seminaarien toiminnasta. Opintoihin liittyvän neuvonnan lisäksi tilaisuuden tavoitteena on ohjata opiskelijoita tekemään itseään kiinnostavia ja omien opintojensa etenemisen kannalta oikea-aikaisia valintoja.

Ohjaus viidentenä ja (kuudentena) opiskeluvuotena

Viidentenä opiskeluvuotena korostuvat erityisesti interventio-opinnot (PSYS5, PSYS6A-E), psykologian syventävät valinnaiset opinnot (PSYS11-17), pro gradu -työskentely (PSYS7-8) ja kuudentena opiskeluvuotena psykologiharjoittelu (PSYS10). Viidennen vuoden aikana työelämässä toimivat psykologit käyvät esittelemässä oman sovellusalan ajankohtaisimpia käytäntöjä ja alalla tapahtuneita muutoksia. Näin opiskelijoille muodostuu alasta yleiskuva, jonka pohjalta he voivat valita myöhempää ammatillista suuntautumistaan. Opiskelijoiden psykologin ammatti-identiteettiä vahvistavat erityisesti valinnaiset *interventio-opinnot* (PSYS6A-E), jolloin opiskelijat saavat valita itseään kiinnostavimman sovellusalan, jolla he pääsevät työskentelemään psykologin ohjauksessa lukukauden ajan. Interventio-opintojen suorituspaikkoja ovat mm. Tampereen yliopistollinen sairaala, Tampereen kaupunki ja eri yksityiset toimijat sekä tutkinto-ohjelman opetus- ja tutkimuskeskus PSYKE. Toimiessaan PSYKEssä opiskelijat myös integroituvat klinikan toimintaan ja

osallistuvat siellä järjestettävään täydennyskoulutukseen. Joillakin kursseilla vierailee myös kokemusasiantuntijoita. Valinnaisissa interventioissa opiskelijat pääsevät toimimaan aidoissa asiakastilanteissa saaden säännöllistä työnohjausta kulloisenkin interventiokurssin vastuopettajalta, interventiopaikan psykologilta sekä psykologian tutkinto-ohjelman kokeneilta erikoispsykologeilta, jotka toimivat opiskelijoiden työnohjaajina. Kirjallisten raporttien ja lausuntojen laatimisessa korostuu aiempaa enemmän itsenäinen työote. Kirjallisia raportteja ohjaa kunkin interventiokurssin vastuopettaja ja lausuntojen laatimista kunkin interventiopaikan vastuopsykologi.

Opiskelija voi valita useasta eri kurssista PsM-tutkintoonsa sisältyvät *valinnaiset psykologian opinnot*. Lisäksi opiskelija voi tehdä itse aloitteen kyseisiin opintoihin sisällytettävistä opintosuorituksista valinnaisten opintojen vastuopettajalle. Tällaisia opintosuorituksia voivat olla mm. kongressiraportit, kirjallisuuskatsaukset ja yksikön yhteiset teemaopinnot. Valinnaisten kurssien osalta opetus- ja ohjaukskäytännön vaihtelevat kurseittain. Kurseille on kuitenkin yhteistä se, että niissä kurssisisällöillä ja ohjauksella pyritään erityisesti psykologin ammatti-identiteetin kehittämiseen sekä lisäämään opiskelijan ammatillista osaamista jollakin psykologian sovellusalalla. Osa opiskelijoista suorittaa näitä valinnaisia kursseja jo syventävien opintojen alussa eli neljäntenä opiskeluvuotena.

Opiskelija voi tehdä *pro gradu -tutkielmansa* (PSYS8) joko neljännen tai viidennen opintovuoden aikana. Tutkielmaa ohjataan ja kirjoitetaan vaiheittain ja kunkin vaiheen valmistuttua opiskelija saa suorituksestaan 10 opintopistettä. Tutkielman tekemistä ohjataan *pro gradu -seminaarissa* (PSYS7), jossa ohjauksella pyritään ensisijaisesti opiskelijan akateemisen toimijan identiteetin kehittämiseen. Lisäksi ohjaus sisältää opiskelijan tukea ja neuvontaa sekä seminaarin ohjaajan että muiden opiskelijoiden toimesta (vertaisohjaus). Yleensä opiskelija saa ohjausta kahden lukukauden ajan ohjaajan pitämässä ohjausseminaarissa, joihin osallistuu useimmiten 3–7 opiskelijaa. Seminaarityöskentely aloitetaan yhteisseminaarilla, jossa käydään läpi pro gradu -tutkielman teko prosessina ja informoidaan käytännöistä (yliopiston opinnäyteohje: <http://www.uta.fi/cmt/jov/index/opinn%C3%A4yteohje.pdf>; tutkinto-ohjelman ohjeisto: <http://www.uta.fi/yky/psy/kaytannot/graduohje.html>). Seminaarityöskentelyssä ryhmä on olennainen ja tärkeä osa oppimista, siksi opiskelijalta edellytetään sitoutumista ja säännöllistä osallistumista seminaarityöskentelyyn. Seminaari tukee tutkimusprosessia, jonka tavoitteena on a) oppia hankkimaan, jäsentämään ja tuottamaan tieteellistä tietoa sekä b) kehittää kykyä arvioida ja soveltaa olemassa olevaa ja uutta tietoa. Seminaarissa hyödynnetään mm. gradu- ja

menetelmäopasta, jotka ovat ladattavissa tutkinto-ohjelman sivuilta (<http://www.uta.fi/yky/psy/kaytannot/index.html>). Tutkielman arviointi tehdään lomakkeella (<http://www.uta.fi/yky/psy/kaytannot/index.html>), minkä etuna on se, että arviointikriteerit ovat läpinäkyvät. Ennen tieteenalayksikön johtajan suorittamaa tutkielman arvostelua tarkastajien (2 kpl) tekemä arviointi lähetetään opiskelijalle. Samalla hänelle varataan tilaisuus lausuntoa koskevan vastineen antamiseen.

Interventio-opintojen jälkeen psykologin ammatillisia taitoja siirrytään kehittämään maisterivaiheen *psykologiharjoittelussa* (PSYS10), jonka kesto on viisi kuukautta. Harjoittelua ennen opiskelijat osallistuvat kolmeen harjoittelunohjausseminaariin, joissa harjoittelua jo suorittavat opiskelijat esittelevät työtään ja harjoittelupaikkaansa. Harjoittelusta vastaava opettaja järjestää myös harjoitteluinfon, jossa opiskelija saa tietoa harjoittelupaikoista, harjoittelutuen hakemisesta ja harjoittelun tavoitteista. Opiskelija saa tukea harjoittelupaikan valintaan myös tutkinto-ohjelmassa nettisivuilta (<http://www.uta.fi/yky/psy/kaytannot/psykologiharjoittelu.html>), johon on kerätty keskeistä tietoa harjoittelupaikoista. Harjoittelussa opiskelija soveltaa psykologin työssä vaadittavia työtapoja ja -menetelmiä yhdellä psykologian sovellusalueella tehden itsenäistä asiakastyötä, osallistuen moniammatillisiin kokouksiin sekä toimien asiantuntijaroolissa psykologin työn eettisten lähtökohtien ja velvoitteiden mukaisesti. Harjoittelussa opiskelija pyrkii myös kehittämään psykologin työtehtävissä tarvittavaa ammattitaitoaan sekä kykyään arvioida psykologisten palvelujärjestelmien toimintaa. Opiskelija saa työskentelynsä säännöllistä ohjausta harjoittelupaikan ohjauksesta vastaavalta psykologilta. Lisäksi harjoittelussa olevat opiskelijat kokoontuvat pienryhmissä keskustelemaan kokemuksistaan, työn haasteista sekä ammatti-identiteettiin liittyvistä kysymyksistä. Harjoittelun loppuvaiheessa kukin opiskelija esittelee työtään harjoittelunohjausseminaarissa vastuuolettajan antamien kirjallisten ohjeiden mukaan aiemmassa vaiheessa oleville opiskelijoille. Harjoittelun päätyttyä opiskelija reflektoi harjoittelukokemuksiaan kirjallisen raportin muodossa ja käymällä palautekeskustelun harjoittelusta vastaavan opettajan kanssa.

Muu ohjaustoiminta

Opiskelijoiden hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä edistetään monin erilaisin ohjaukseen liittyvin toimin. Ensinnäkin ainejärjestö Cortex järjestää kerran kuukaudessa tutkinto-ohjelman tiloissa opiskelijoiden ja henkilökunnan kahvihetken, ns. *Psyka-kahvit*. Tilaisuuden tarkoitus on lisätä luontevaa vuorovaikutusta ja yhteenkuuluvuutta opiskelijoiden ja henkilökunnan välillä.

Tapaamisten yhteydessä voidaan käsitellä myös ajankohtaisia opetukseen, psykologin ammattiin ja yhteiskunnallisiin kysymyksiin liittyviä teemoja. Lisäksi opiskelijoilta informoidaan psykologian tutkinto-ohjelman työyksikkökokouksissa käsitellyistä, opiskelijoita koskevista asioista (esim. opetustehtävien täyttäminen, harjoittelumäärärahat).

Toiseksi tutkinto-ohjelmassa huomioidaan *opiskelijapalaute* ja hyödynnetään sitä opetuksen kehittämisessä. Tutkinto-ohjelmassa on luovuttu omasta palautejärjestelmästä ja siirrytty hyödyntämään koko yliopistossa käytössä olevaa kurssipalautejärjestelmää (Webropol). Jokaisen kurssin vastuopettaja on velvollinen keräämään järjestelmän kautta palautteen kurssistaan. Vastuopettajat käyttävät kertynyttä palautetta opetuksensa ja kurssinsa kehittämiseen. Saatua palautetta käsitellään kerran vuodessa Psyka-kahvien yhteydessä etukäteen sovittuna ajankohtana. Tällöin kunkin kurssin vastuopettaja esittelee koosteen kurssinsa saamasta palautteesta. Tämän jälkeen palautteesta ja sen edellyttämistä toimista on mahdollista keskustella yhdessä opiskelijoiden ja henkilökunnan kanssa.

Kolmanneksi tutkinto-ohjelman henkilökunta (tutkinto-ohjelmavastaava, ohjausvastaava ja opintosihiteeri) *seuraa* myös *opiskelijoiden edistymistä* ja sopii yhteydenotoista ja toimista poikkeuksellisen hitaasti edenneiden opiskelijoiden osalta noin kerran kahdessa vuodessa. Lisäksi opinnoissaan viivästyneet tai muita vaikeuksia kohdanneet opiskelijat ottavat myös itse yhteyttä ao. henkilöihin, minkä jälkeen sovitaan aika ohjauskeskustelulle. Oppiaineen ohjausvastaava ja HOPS-opettajat neuvovat opiskelijoita myös opintopsykologin, saavutettavuusyhteyshenkilön (mm. opintojen erityisjärjestelyt oppimiseen liittyvän vaikeuden tai opiskeluun vaikuttavan vamman/sairauden vuoksi) ja YTHS:n palveluiden piiriin, mikäli he näkevät siihen olevan tarvetta ohjauskeskustelun yhteydessä.

Ainejärjestö Cortexin opintotapahtumatiimi järjestää psykologian opiskelijoille suunnattuja opintojen ulkopuolella tapahtuvia *opintotapahtumia*, joiden tavoitteena on lisätä tietoa psykologin moninaisista työmahdollisuuksista valmistumisen jälkeen. Opintotapahtumista osa järjestetään yliopistolla, jolloin puhujiksi saapuu sekä psykologeja laajalti eri aloilta että vastavalmistuneita psykologeja. Vastavalmistuneet kertovat opiskelijoille kokemuksiaan mm. loppuharjoittelusta sekä siirtymästä opinnoista työelämään. Osa opintotapahtumista järjestetään ekskursioina, jolloin opiskelijat pääsevät tutustumaan psykologien työnkuvien lisäksi konkreettisemmin myös erilaisiin työympäristöihin.

Sivuaine-, pedagogisten - ja JOO-opintojen sekä kansainvälisen vaihdon osalta opiskelijoita ohjataan lähinnä HOPS-keskustelujen yhteydessä. Tarvittaessa opiskelija voi sopia myös HOPS-

keskustelujen ulkopuolella ohjausajan. Näissä tilanteissa ohjauksen tavoitteet painottuvat opiskelijan neuvontaan. Opiskelijoita opastetaan usein myös muiden tietolähteiden äärelle (yliopiston yhteiset ja yksikön omat opintopalvelut). Lisäksi ohjauksen yhteydessä pyydetään opiskelijaa arvioimaan valintojensa merkitystä omalle ammatilliselle kehitymiselleen ja sille, millaisissa psykologin tehtävissä hän haluaisi valmistuttuaan toimia.

Lisäksi oppiaineessa ohjataan ja neuvotaan henkilöitä, jotka vasta suunnittelevat psykologian opintoja tai heitä, jotka siirtyvät toisesta yliopistosta opiskelemaan psykologiaa Tampereen yliopistoon. Näiden opiskelijoiden neuvontavastuu on pääsääntöisesti opintosihteerillä ja ohjausvastaavalla sekä yksikön opintopäälliköllä. Muiden tutkinto-ohjelmien opiskelijoiden ohjaus opintojen sisältöjen osalta kuuluu kunkin kurssin vastuuoopettajalle ja kokonaismerkintöjen osalta opintosihteerille.

Avoimen yliopiston opiskelijoiden ohjaus

Avoimessa yliopistossa psykologian perusopinnot järjestetään aikataulun suhteen joustavasti etäopintoina ja opinnot voi aloittaa missä vaiheessa lukuvuotta tahansa. Psykologian perusopinnot toteutetaan luento-opetuksena. Kaikki luennot tallennetaan ja tallenteet ovat saatavilla kunkin opintojakson Moodle-oppimisympäristössä koko opinto-oikeuden ajan. Psykologian aineopintoja voi suorittaa avoimessa yliopistossa Psykologia valinnaisina opintoina -opetussuunnitelman mukaisesti 35 opintopistettä. Kullekin aineopintojen jaksolle otetaan lukuvuosittain pääsääntöisesti 40 opiskelijaa. Opiskelu tapahtuu tutkinto-opiskelijoiden kanssa samoissa ryhmissä. Osa jaksoista suoritetaan kirjallisuudella joko sähköisenä tenttinä tai esseetehtävillä.

Avoimen yliopiston opiskelijoiden ohjaus ja neuvonta käynnistyy kurseille ilmoittautumisen jälkeen heidän saadessa postitse tietopaketin avoimen yliopiston käytännöistä. Opiskelijat saavat samalla tunnukset Moodle-oppimisympäristöön, jonne on koottu tietoa opiskelukäytännöistä ja avattu alueet kaikkiin opintojaksoihin. Perusopintojen kunkin opintojakson Moodle-alueella on luentojen sisältöihin liittyvä kysymyspalsta. Lisäksi Moodlessa on tarjolla opiskelijoille myös chat-palsta opiskelijoiden välistä viestintää varten. Näiden tarkoituksena on lisätä vuorovaikutteisuutta etäopintoina ja massaluentoina toteutettaviin opintojaksoihin. Avoimen yliopiston psykologian opiskelijoille tarjotaan opinto-ohjausta sovitusti avoimen yliopiston psykologian vastuuoopettajan toimesta. Kurssin suorittamiseen ja luentojen sisältöihin liittyvää neuvontaa ja ohjausta antaa kunkin kurssin vastuuoopettaja. Opetuksen käytännön

järjestelyistä sekä opintorekisteriin liittyvistä asioista vastaa opintosihteeri ja opetuksen suunnitteluun ja yleiseen opinto-ohjaukseen liittyvistä asioista erikoissuunnittelija.

Tutkinto-ohjelman henkilökunnan ohjaus

Tutkinto-ohjelman opettajien ja tutkijoiden ohjausta tapahtuu tutkinto-ohjelmavastaavan, ohjausvastaavan ja lähiesimiesten toimesta. Lähiesimiehet käyvät vuosittain henkilökohtaisen kehityskeskustelun jokaisen opettajan ja tutkijan kanssa. Tällöin keskustellaan myös tarpeesta kehittää opettajan/tutkijan pedagogista ja ohjauksellista osaamista. Tutkinto-ohjelmavastaava johtaa tutkinto-ohjelman opetussuunnitelma- ja opetusohjelmatyötä, vastaa opetuksen pedagogisesta, sisällöllisestä ja rakenteellisesta kehittämisestä tutkinto-ohjelmatasolla ja tutkinto-ohjelman laadunvarmistuksesta. Hän osallistuu yksikön Tutkintorakennetyöryhmän (TUOHI) kokouksiin ja tiedottaa kokouksissa käsitellyistä ajankohtaisista asioista psykologian henkilökunnan yhteisen sähköpostilistan kautta ja/tai työyksikkökokouksissa. Tutkinto-ohjelmavastaavan työhön liittyy keskeisesti opetussuunnitelmatyön johtaminen, mikä mahdollistuu yhteisissä keskusteluissa työyksikkökokouksessa ja opetussuunnitelmatyöryhmässä. Opettajien ja tutkijoiden ohjauksen näkökulmasta ohjausvastaavan tehtäviin kuuluu keskustelun ylläpitäminen ohjaukseen liittyvistä asioista (mm. työyksikkökokouksissa), ohjauksellisten näkökulmien huomioiminen opetussuunnitelmatyössä ja niistä tiedottaminen. Ohjausvastaava myös huolehtii HOPS-käytänteistä sekä HOPS-opettajien tukemisesta ja perehdyttämisestä. Opettajien ja tutkijoiden perehdyttämisestä vastaavat lisäksi yksikön henkilöstöpalvelut, tutkinto-ohjelman lähiesimiehet, tutkinto-ohjelmavastaava ja opintosihteeri.

Tutkinto-ohjelman opettajat ovat hankkineet ja heitä rohkaistaan hankkimaan ammatillista, pedagogista ja ohjauksellista lisäkoulusta yliopiston tarjoamilla kursseilla. Henkilökunnan ajanmukainen ammattiosaaminen mahdollistaa näyttöön perustuvan ja tehokkaan opiskelijoiden ohjauksen. Tampereen yliopiston yliopistopedagogisen näkemyksen mukaan pedagoginen osaaminen ei ole vain yksilöiden vaan myös yhteisöjen osaamista. Tätä yhteisöllistä näkökulmaa pyritään tukemaan psykologian tutkinto-ohjelmassa henkilökunnan kesken tietoa ja kokemuksia jakamalla sekä ylläpitämällä avointa keskustelua ohjauksesta ja sen kehittämisestä.